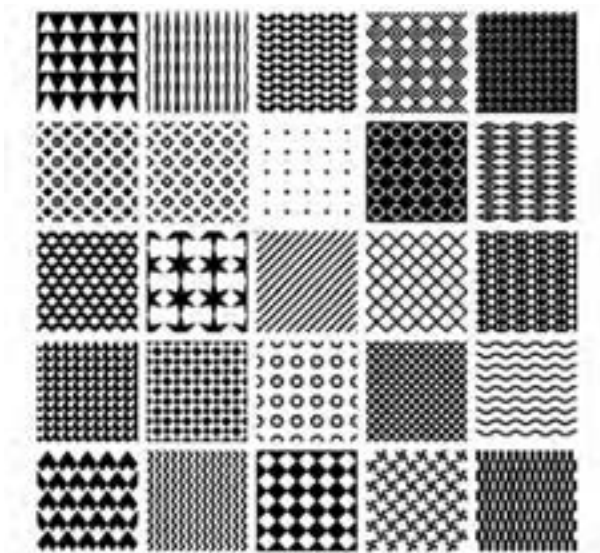

واحد یادگیری ۱ عناصر بصری در زیبایی شناسی لباس

عناصر بصری و کیفیت بصری از دو مورد مهمی هستند که در به وجود آمدن یک لباس، تأثیر مهم و یکسانی می‌گذارند. عناصر بصری شامل: نقطه، خط، شکل، فرم، رنگ و بافت بوده که جزو عناصر اصلی طراحی می‌باشند. کیفیت‌های بصری نیز شامل: هماهنگی، تعادل، ریتم، تأکید و تناسب می‌باشند. کیفیت‌های بصری روش‌های طراحی و عناصر بصری را می‌توان، مواد اولیه طراحی دانست. نقاط در پارچه‌های مختلف با کاربردهای متفاوت، دارای شکل و ظاهری متفاوت هستند.

هنرآموز محترم لطفاً جهت تدریس این بخش، از ویدئو پروژکتور جهت نمایش تصاویر و تدریس خود استفاده نمایید تا هم‌زمان با تدریس و توضیحات شما، تصاویر آنها را هم مشاهده نمایند.

در کتاب طراحی و زبان بصری در سال دهم، خواننده‌اید که حتی ستاره‌هایی که در فضای آسمان دیده می‌شوند را می‌توان نقطه فرض کرده و یا گل‌هایی که در دشت وسیع پراکنده شده‌اند هم جزو نقطه محسوب می‌شوند.

در این بخش از کتاب، می‌خواهیم به‌طور تخصصی، به تأثیر این عناصر بصری در لباس و پارچه‌های آنان بپردازیم. و با توجه به یادگیری مفاهیم عناصر بصری در گذشته، به بررسی این مفاهیم در لباس به‌طور اختصاصی توجه و تأکید کنیم. علاوه بر طرح روی پارچه، می‌توان از قطعات دیگری هم به عنوان نقطه در پارچه و لباس ذکر نمود: مانند: پولک، دکمه، منجوق، سنگ‌های تزئینی و اپلیکه در لباس، که می‌توانند نقطه را در پارچه و لباس، تداعی کنند.

یک طراح لباس می‌تواند با استفاده از تأکید یا تعدیل ساختار، از نقطه استفاده نماید. و توجه را از قسمت‌هایی که دارای ایراد اندامی هستند، دور نمایند و باعث زیبا و شکیل تر شدن اندام فرد شوند. در راستای تدریس خود با نشان دادن تصاویر مرتبط با موضوع، تدریس خود را کامل نمایید.

هنرآموز محترم، از هنرجو بخواهید تا نمونه‌های دیگری را در این زمینه جست‌وجو کرده و در آلبوم کار خود ارائه نماید.

از کنار هم قرار گرفتن نقطه‌ها، خطوط تشکیل می‌شوند. خطوط انواع مختلفی دارند مانند: مورب، موجدار، حلقه‌ای، زیگزاگ، ناهموار، شکسته، نازک، ضخیم، دندانه‌دار و... که هر کدام، تأثیرات بصری خود را ایجاد می‌نمایند. چیدمان خطوط نیز در طراحی لباس می‌تواند، نتایج بصری مختلفی را ایجاد کند. یعنی ممکن است فرد را لاغرتر و یا چاق‌تر از آنچه که هستند، نشان دهد.

نمونه‌هایی از خطوط در لباس

علاوه بر خطوطی که در پارچه وجود دارند، خطوط دیگری نیز به نام خطوط ساختاری وجود داشته که به واسطه مدل‌های دوخت ایجاد می‌شوند.

خطوط برآساس سه ویژگی به نام‌های: نوع، جهت، کاربرد، دسته‌بندی می‌شوند که، هر کدام به دسته‌های دیگری تقسیم می‌شوند که در جدول نمودار خطوط مشاهده می‌نمایید.

هنرآموز محترم در ادامه تدریس همچنان از ویدئو پروژکتور استفاده نموده و به همراه نشان دادن تصاویر، تدریس را ادامه دهید.

ویژگی خطوط برآساس، نوع شامل: مستقیم یا صاف و منحنی و زیگزاگ می‌باشند.

خطوط صاف یا مستقیم را می‌توان در بیشتر لباس‌ها بیابید، این خطوط کمک می‌کند تا فرد لاغرتر دیده شود. حسی که این خطوط در لباس ایجاد می‌کند، حس جدیت و وقار است. این خطوط را می‌توان به وسیله پیلی، تضاد در رنگ، رگه‌دوزی، نقش پارچه، کمربند و... بر روی لباس ایجاد نمود.

خطوط منحنی بر منحنی‌های بدن تأکید و حسی از نرمی، لطافت، آرامی و جوانی را القا نموده و اندازه‌ها را بزرگ‌تر نشان می‌دهند این خطوط قدرت و رسمیت کمتری دارند. خطوط منحنی را می‌توان به وسیله دوخت‌های روی لباس، رنگ متضاد، چین‌های حلقوی، منحنی یقه، چین‌ها، پاگون‌ها و فرم لباس، در دوخت لباس‌ها به وجود آورد.

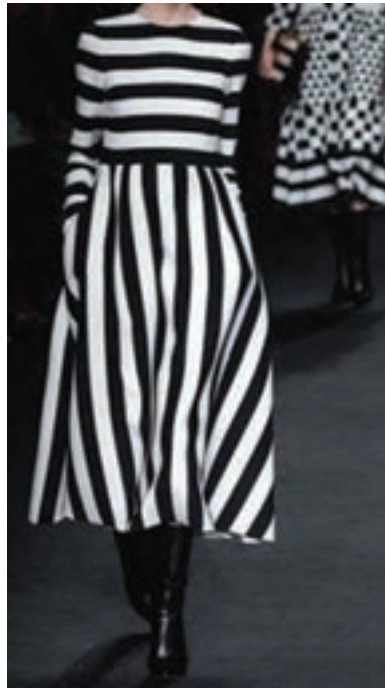
خطوط زیگزاگ، حسی از شلوغی و هیجان را ایجاد نموده و بر زاویه‌ها تأکید دارد. این خطوط را می‌توان به وسیله نقش پارچه، تزییناتی مانند نواردوزی، قیطان دوزی، بافت خطوط پیلی‌ها و یا برش در لباس‌ها ایجاد نمود.

ویژگی های خطوط برآساس جهت، شامل: عمودی، افقی، مورب می باشند. خطوط عمودی حسی از اعتماد به نفس و غرور را ایجاد نموده که چشم بیننده را از بالا به پایین و یا برعکس، به حرکت وا می دارد. افرادی که لباس هایی با خطوط عمودی بر تن می کنند، لاغرتر و کشیده تر به نظر می رسند. این خطوط را می توان برآساس تا زدن پارچه، برش ها و دوخت های تزئینی و رگه دوزی عمودی و پیلی ها و بافت پارچه، در لباس ایجاد نمود.

خطوط افقی حسی از آرامش و سکون را القاء نموده و چشم های بیننده در عرض لباس حرکت می کند. و قد را کوتاه تر نشان داده و بر عرض اندام تأکید می کند. این خطوط را می توان به وسیله انواع کمر بند و پیلی هایی در جهت افقی، برش، لایه های متعدد لباس، پلیسه افقی و یا نقش پارچه، در قسمت های مختلف اندام، مانند کمر، آستین و یقه و... ایجاد نمود.

خطوط مورب به دلیل شیب دار بودن، بسیار قوی بوده و بیشتر از خطوط عمودی، باعث باریک نشان دادن اندام می شوند و توجه را به خود جلب می نمایند. این خطوط معمولاً در پنس ها، درزها و یقه های هفت و دامن های فون و آستین های رگلان و انواع گریته ها، برش ها، نقش پارچه، لبه های لباس و بافت می توانند ایجاد شوند.

کاربرد خطوط

خطوط دو دسته هستند. خطوط ساختاری و خطوط تزئینی. خطوط ساختاری به واسطه برش و دوخت ایجاد می‌شوند و زمانی بیشتر به چشم می‌آیند که پارچه لباس ساده باشد.

نمونه‌هایی از تصاویر خطوط ساختاری

خطوط تزئینی به واسطه اضافه کردن جزئیات، بر روی پارچه و لباس به وجود آمده و برای جذاب تر شدن لباس، اضافه می‌شوند مانند توردوزی، مغزی دوزی، ملیله و پولک دوزی، افزودن ردیف دکمه‌ها و ریشه‌های تزئینی که از نمونه‌های تزئینی در لباس هستند. مانند نمونه زیر.

نمونه ای از خطوط تزئینی

هنرآموز محترم، از هنرجو بخواهید تا تصاویر، مرتبط با موضوع بیشتری را جست‌وجو کرده، و به همراه توضیحات لازم و کافی در آلبوم کار خود قرار دهند. و نیز می‌توانند تکنیک کار کولاژ را هم، به گردآوری خود اضافه نمایند.

شکل و فرم

در کتاب هنرهای تجسمی (زبان بصری) که سال گذشته خوانده‌اند، منظور از فرم، سطح میان خطوط بسته را گویند. مانند فرم‌های هندسی و غیر هندسی که شامل دایره، مربع، مثلث، مستطیل، بیضی، ذوزنقه و... می‌باشند. ضخامت خطوط محیطی فرم‌ها و فضای بین آنها و فاصله بین‌شان، در ایجاد این اثرات نقش دارند. برخی از فرم‌ها در جهت قرار گرفتن خود در لباس، تأکید می‌کنند مانند یوک زیر سینه که آن را کوتاه و پهن‌تر نشان می‌دهد و یا فرم‌هایی که خطوط مورب داشته و حس حرکت و پویایی را ایجاد کرده و در مقابل، حس ثبات را کاهش می‌دهند. نمونه‌هایی از تصاویر را می‌بینید. از فرم‌هایی مانند مربع، دایره، بیضی، مثلث، لوزی و ذوزنقه می‌توان به وسیله جیب، یوک، یقه و... و نیز به روش ساختاری و به وسیله نقوش روی پارچه، نواردوزی و توردوزی به روش تزیینی، به لباس اضافه نمود. و یا از فرم‌هایی نظیر: کره، مخروط، مکعب و هرم را می‌توان در آستین‌های پفی، دامن، کت و شلوار به روش ساختاری در لباس ایجاد نمود. به حاشیه‌های، ابعاد بیرونی لباس، شکل گویند. گاهی شکل لباس می‌تواند فرم طبیعی اندام را مخفی نموده و اندام را بدون ایراد اندامی نشان دهد. مانند تصاویری که در کتاب هنرجو آمده است.

تصاویری از شکل و فرم در لباس

بافت

بافت را می‌توان حس لمسی پارچه دانست که شامل خصوصیات وزن، اندازه، حجم و فرم پارچه می‌باشد. بافت می‌تواند ویژگی‌های لطافت و زبری، براق بودن و کدر بودن، سفتی و نرمی، ایجاد نماید و نیز به دو روش ساختاری و بصری، می‌توان ایجاد نمود. در روش ساختاری، ویژگی‌های پارچه با حس لامسه درک می‌شود ولی از روش بصری، - زمانی که طرحی روی پارچه چاپ می‌شود، این ویژگی بافت را نشان می‌دهد. مانند تصویر ۷۵-۷۶ که در کتاب هنرجو آمده است. عواملی نظیر جنس الیاف، نخ، روش پارچه بافی و پرداخت نهائی، بافت ساختاری پارچه را تعیین می‌کنند. (توضیحات هر کدام در کتاب هنرجو آمده است). در جدول زیر ویژگی‌های بصری ای که بافت‌ها ایجاد می‌کنند را نشان داده و تأثیرات آن بافت را بر روی اندام و لباس توضیح می‌دهد.

هنرآموز محترم به هنرجویان خود، به عنوان تکلیف، چند نمونه از انواع بافت‌های مختلف پارچه را جمع‌آوری و در آلبوم کار ارائه دهند.

در این بخش به بررسی کیفیت بصری، می‌پردازیم. کیفیت بصری، یکی از دانش‌های پایه‌ای و ضروری برای هر طراح مد و لباس می‌باشد. کیفیت‌های بصری شامل: هماهنگی، تعادل، ریتم، تأکید و تناسب می‌باشند که هر کدام از آنها را در لباس افراد می‌توان ایجاد نمود. هنگامی که عنصر و کیفیت بصری به درستی در کنار هم قرار گیرند، هماهنگی و وحدت به‌وجود می‌آید و بسیار جلب توجه کرده و چشم از دیدن آن خسته نمی‌شود و آرامش خواهد داشت. یک طراح لباس باید، مواردی را که هماهنگی ایجاد می‌کند، رعایت نماید مانند اینکه در چه فصلی یا سائیز، جنسیت، سن فرد، سلیقه‌های فردی، سبک زندگی و شخصیت فردی که قرار است آن را بپوشد، در نظر بگیریم.

تعادل

تعادل را می‌توان توزیع بصری وزن، نسبت به نقطه مرکزی دانست. اندام افراد به‌طور کلی از تقارن و تعادل بصری برخوردار است. زمانی که جزئیات و تزیینات اصلی برای لباس طراحی می‌شوند، باید طوری کنار هم قرار گیرند که وزن و زیبایی بصری متعادلی در هر دو سمت لباس ایجاد نمایند. وقتی عناصر لباس تعادل داشته باشد هماهنگی هم به‌وجود می‌آید. در طراحی لباس سه نوع تعادل وجود دارد. تعادل شکلی، تعادل بی‌قاعده، و تعادل شعاعی. که در تصاویر کتاب هنرجو مشاهده می‌نمایید. و توضیحات لازم و کافی در کتاب هنرجو آمده است.

ریتم

ریتم از تکرار یک طرح ایجاد می‌شود و حسی از حرکت منظم را خلق و القا می‌کند. عوامل مختلفی که در طراحی لباس ریتم را ایجاد می‌کنند شامل: تکرار، تسلسل، انتقال، تضاد، چیدمان شعاعی قسمت‌های مختلف لباس و طرح‌های پارچه هستند.

تکرار

تکرار ریتمی است که از تکرار منظم اشکال، موتیف‌ها، دکمه‌ها، پلیسه، توردوزی، رنگ‌ها و بافت و... حاصل می‌شود.

تسلسل

این نوع ریتم از کاهش و افزایش تدریجی یک عنصر طراحی به وجود می‌آید. مثلاً استفاده یک بافت از کدر تا براق و از نرم تا زبر، با استفاده از تون‌های رنگ آبی و سبز از کمرنگ تا پررنگ و یا خط نازک تا ضخیم و یا شکل از کوچک تا بزرگ که حسی از حرکت را ایجاد می‌کند.

انتقال

به روند تغییر از یک سبک، موقعیت و شرایط به نوعی کاملاً متفاوت انتقال گویند. و این تغییر باید ملایم و آرام باشد تا چشم را به نرمی در پی خود بکشاند و ناگهانی نباشد. مانند تصاویر کتاب هنرجو.

شعاعی

ریتم حاصل از این روش احساسی از حرکت، در جهات مختلف را ایجاد می‌کند و جهت‌های شعاع ممکن است، همسو یا مخالف هم و یا هر دو آنها باشد. مانند پنس و پلیسه، خطوط برش و گره‌ها و... که در تصاویر کتاب هنرجو آمده است.

تأکید

توجه و تمرکز در یک قسمت از طرح تأکید گفته می‌شود. یک طراح لباس تأکید بر یک قسمت از لباس را در نظر می‌گیرد تا قسمت‌های دیگر اندام کمتر دیده شود. لباسی که نقطه تأکید نداشته باشد بسیار خسته‌کننده و یکنواخت به نظر خواهد رسید. صورت هر فرد ویژه‌ترین قسمت هر انسان بوده که طراحان لباس روی آن تأکید می‌کنند که با استفاده از انواع یقه‌ها و گردنبندها و دستمال گردن و کلاه‌های مختلف می‌توانند تأکید را به سمت چهره فرد بکشانند. یا تأکید بر روی دست‌های افراد را از طریق تأکید بر آستین‌ها یا دستبند و یا انگوها، می‌توان ایجاد

بخش دوم: معرفی پودمان‌ها و واحدهای یادگیری

نمود و تأکید بر پاهای افراد نیز از جوراب‌های مختلف و لبه شلوارها و کفش‌های خاص و یا تأکید بر شانه‌ها، می‌توان ایجاد نمود. مانند تصاویر در کتاب هنرجو .

تناسب

رابط میان طول، عرض، ارتفاع و فضای حاکم بر هر طراحی، تناسب گویند. در واقع یک تناسب خوب به معنی به وجود آوردن رابطه‌ای مطلوب میان اندازه‌های مختلف لباس و جزئیات طرح است. قسمت‌های نامساوی لباس معمولاً جذاب‌تر می‌باشد.

هنرآموز محترم از هنرجویان خود بخواهید تا در پایان این بخش، مدل لباسی مناسب با یکی از فرم‌های اندامی، طراحی نماید.

واحد یادگیری ۲

رنگ در زیبایی شناسی لباس

علت رنگی دیده شدن اجسام این است که، سطح آنها بخشی از نور را جذب کرده و بخشی دیگر از نور را به چشم ما بازتاب می‌دهد و به این دلیل ما یک جسم را رنگی می‌بینیم. به‌طور مثال اگر ما یک لباس را به رنگ قرمز می‌بینیم به این معنا است که فقط رنگ قرمز را به چشم ما بازتاب نموده و مابقی رنگ‌ها را سطح لباس جذب کرده است. از معتبرترین و معروف‌ترین چرخه رنگ، چرخه رنگ ایتن است. در این کتاب از چرخه رنگ ایتن استفاده شده است. در این چرخه رنگ ۱۲ طیف رنگی وجود دارد که در سال گذشته خوانده‌اید. اکنون به بررسی و انتخاب درست این رنگ‌ها در لباس می‌پردازیم. هر رنگ قدرت و خاصیت مختص به خود را دارد و هر فرد با توجه به احساسات و روحیات خود، رنگ مورد علاقه‌اش را برای لباس‌هایش انتخاب می‌کند. البته شرایط‌های دیگر نیز به این انتخاب کمک می‌کنند مانند محیط اجتماعی، عرف جامعه، شرایط آب و هوایی، محیط کار، فرهنگ، دین و سنت‌های ما. یک طراح مد و لباس باید خصوصیات رنگ‌ها را به‌طور کامل بداند و اینکه در چه شرایطی از کدام رنگ‌ها در لباس باید استفاده نماید را دانسته، و با توجه به نوع فرم‌های اندامی و رنگ پوست آنها مطابقت داده و در طرح لباس

به کار گیرد.

رنگ‌ها دارای دو ویژگی اصلی هستند. ۱- ارزش رنگ ۲- شدت رنگ
ارزش رنگ: به درجه روشن بودن یا تیرگی یک رنگ، که آن را از طیف‌های دیگر همان رنگ متمایز می‌کند، ارزش رنگ گویند. مثلاً زرد که ذاتاً روشن است و رنگ بنفش ذاتاً تیره می‌باشد که با اضافه شدن سفید به هر رنگ آن را روشن‌تر و اضافه شدن رنگ مشکی، به هر رنگ باعث تیره شدن آن رنگ می‌شوند.

شدت رنگ: به میزان شفافیت و یا کدر بودن رنگ، شدت رنگ گویند. به‌طور مثال اگر طیف رنگ‌های خاکستری را به یک رنگ اضافه کنیم، شدت رنگ آن کم شده و کدر می‌گردد. اما رنگ‌های سفید و مشکی، جزء دسته رنگ‌های خنثی محسوب می‌گردد. یک طراح لباس باید بتواند، رنگ‌ها را به درستی در کنار هم آورده و تناسب رنگی یک لباس را برای هر فرم اندامی خلق نماید. هنرجو باید بتواند با یادگیری تمام نکات، ترکیبات زیبا و درستی را از چیدمان و اصول ست کردن، برای تمامی فرم‌های اندامی، بسازد.

حال به معرفی طرح رنگ‌های اصلی می‌پردازیم.

طرح رنگ تک‌فام:

طرح تک فام با استفاده از یک رنگ با شدت و ارزش‌های رنگی متفاوت، به وجود می‌آیند که از یک رنگ غالب تبعیت می‌کنند و همچنین می‌توانید آنها را با رنگ‌های سفید و سیاه نیز ترکیب کرده و در چیدمان کار قرار دهید.

طرح رنگ‌های مشابه:

در این نوع چیدمان از رنگ، سه رنگی که در چرخه رنگ کنار هم قرار دارند را می‌توانیم در لباس‌هایمان از آن استفاده و چیدمان درستی را در لباس‌ها، خلق کرده و کامل کنیم.

هنرآموز محترم در این بخش باید از هنرجو بخواهید تا نمونه‌هایی از چیدمان طرح تک‌فام و طرح رنگ‌های مشابه را انجام داده و به کلاس بیاورد و در آخر پودمان در آلبوم کار خود قرار دهد. این نوع چیدمان را می‌توان هم در یک لباس به کار برد و هم در ترکیب‌بندی متفاوتی با اکسسوری‌های آن لباس ایجاد نمود.

طرح رنگ‌های مکمل:

در چرخه رنگ، این رنگ‌ها در مقابل هم قرار دارند. رنگ‌های مکمل، جزء رنگ‌های متضاد با هم نیز می‌باشند. مانند قرمز- سبز و زرد - بنفش و آبی - نارنجی. رنگ‌های مکمل وقتی در کنار هم قرار می‌گیرند، شفاف‌تر و پررنگ‌تر به نظر می‌رسند. اگر ارزش و شدت رنگ‌ها در آن زیاد باشند، بسیار جسورانه و تأثیرگذار

خواهند بود. و اگر ارزش و شدت رنگ‌ها، کمتر باشند، بسیار دوست‌داشتنی و سنگین خواهند بود.

طرح رنگ‌های نیمه مکمل:

در این طرح سه رنگ استفاده می‌شود. و به صورت مثلث متساوی‌الساقین، در چرخه رنگ قرار می‌گیرد. در یک طرح دو رنگ مکمل و یک رنگ همجوار مکمل در کنار هم ترکیب بندی می‌شوند. مثلاً اگر در یک رأس مثلث، رنگ زرد قرار گیرد، دو رأس دیگر رنگ‌های، آبی - بنفش و در رأس دیگر قرمز- بنفش قرار خواهند گرفت. و یا اگر در یک رأس قرمز قرار گیرد، در رأس دیگر آن، سبز- آبی و در رأس دیگر، زرد- سبز، قرار خواهند گرفت.

طرح رنگ سه گانه:

در این نوع طرح رنگ، از مثلث متساوی‌الاضلاع باید استفاده نمود. به طور مثال اگر در یک رأس آن قرمز قرار گیرد در رأس‌های دیگر آن، آبی و رأس دیگر، زرد نمایان می‌شود که به رنگ‌های اصلی آن را می‌شناسیم. و یا اگر رنگ نارنجی در یک رأس قرار گیرد رأس‌های دیگر، رنگ سبز و دیگری بنفش نمایان می‌شوند که این رنگ‌ها را هم به نام رنگ‌های فرعی یا ثانویه می‌شناسیم. علاوه بر این رنگ‌ها، طرح رنگ‌های مربع و مستطیل را هم در این چرخه رنگ می‌توانیم داشته باشیم.

طرح رنگ مربع:

در طرح رنگ مربع در رأس زاویه‌های مربع دو رنگ اصلی و دو رنگ ترکیبی یا درجه سوم قرار می‌گیرند. برای مثال اگر در دو رأس آن قرمز و سبز قرار بگیرند، در دو رأس دیگر آن، زرد- نارنجی و دیگری آبی - بنفش، نمایان می‌گردند. از کنار هم قرار دادن این رنگ‌ها ترکیب بندی بسیار زیبایی را خواهیم داشت. و یا اگر در دو رأس آن رنگ زرد و دیگری بنفش قرار گیرند، دو رأس دیگر، رنگ قرمز- نارنجی و دیگری سبز- آبی نمایان می‌شوند.

طرح رنگ مستطیل:

در این طرح رنگ نیز چیدمان متفاوتی قرار خواهند گرفت. به طور مثال، اگر در دو رأس آن، قرمز و دیگری زرد قرار بگیرند دو رأس دیگر آن سبز و بنفش نمایان خواهند شد. یعنی دو رأس رنگ اصلی و دو رأس دیگر رنگ فرعی نمایان می‌شوند. هنرآموز محترم از هنرجویان بخواهید تا ترکیب بندی‌های متفاوت را در آلبوم کار خود قرار دهند و نیز می‌توانند کار خود را به صورت پوستر، همراه با توضیحات لازم

قرار داده و ارائه نمایند.

طرح رنگ‌های مختلف در لباس

دریافت حسی رنگ‌ها

هر یک از رنگ‌ها می‌توانند، بیانگر نوعی از احساسات انسانی بوده و حال و هوای خاصی از ویژگی‌های شخصیتی را بیان کنند. در جدول دریافت حسی، به‌طور ساده در مورد هر رنگ توضیحاتی بیان شده است. یک طراح مد و لباس، با به‌کارگیری خلاقیت خود می‌تواند، در انتخاب صحیح لباس و رنگ آن، مناسب با شرایط اشخاص و محیط کار آنان و نیز شرایط آب و هوایی و شرایط اجتماعی و عرف جامعه و نوع دین و مذهب، تصمیم مناسبی گرفته و طرح مورد نظر را ارائه دهد. در این بخش نیز هنرجویان باید در آلبوم کار خود چند طرح مناسب را چیدمان و یا طراحی نمایند.

رنگ‌های سرد و گرم

در چرخه رنگ نیمی از رنگ‌ها، گرم و نیمی دیگر، سرد هستند. رنگ‌های گرم شامل: قرمز نارنجی زرد بوده که حسی از شادمانی و تحرک را القا می‌کنند و نیز رنگ‌های گرم اندام را بزرگ‌تر از آنچه هستند نشان می‌دهند. البته سفید و رنگ‌های روشن نیز همین تأثیر را می‌گذارند و اندام را درشت‌تر نمایش می‌دهند. رنگ‌های سرد شامل: سبز، آبی و بنفش هستند که در این میان، آبی سردترین آنها محسوب می‌شود این رنگ‌ها، احساس آرامش و سکوت را به بیننده القا می‌کنند. رنگ‌های سرد، اندام را کوچک‌تر نشان داده و برای افراد درشت هیكل بسیار

مناسب می‌باشد.

هنرآموز محترم، هنرجویان باید چیدمانی از لباس‌هایی که در گروه سرد و گرم قرار دارند را جمع‌آوری کرده و در آلبوم کار خود قرار دهند.

کاربرد رنگ در طراحی لباس

با توجه به اینکه نکات لازم جهت انتخاب انواع رنگ‌ها، تدریس شده است. پس باید بتوانند به عنوان یک طراح لباس موفق انتخاب درستی، جهت اصول ست کردن و چیدمان در لباس‌های افراد داشته باشند. با رعایت تمام نکات برای هر فرد، از قبیل: فرم اندامی، رنگ پوست، لباس کار، لباس مهمانی، لباس خیابان، لباس برای افراد جوان‌تر و نیز افراد میانسال، باید به‌طور صحیح انجام شود که بسیار حائز اهمیت می‌باشد. مثلاً رنگ مشکی در لباس را برای پوشش‌های رسمی، بیشتر مورد استفاده قرار می‌دهیم و یا رنگ سرمه‌ای، که برای لباس‌های ورزشی و اسپرت مناسب بوده و رنگ کلاسیک محسوب می‌شود که تقریباً برای همه مناسب است. یا اینکه استفاده از رنگ زرد برای لباس‌های راحتی و غیر رسمی مناسب هستند. رنگ‌های سفید و خاکستری جزء رنگ‌های خنثی محسوب شده و یا اینکه وقتی در کنار رنگ مشکی قرار می‌گیرند، روشن‌تر به نظر می‌رسند. در بیشتر موارد اگر از دو رنگ در یک لباس استفاده شود، رنگ روشن‌تر را بالاتر و رنگ تیره را زیر آن قرار می‌دهند زیرا حس تعادل بهتری را ایجاد می‌نماید.

هنرآموز محترم، از هنرجویان بخواهید تحقیق کوتاهی در مورد رنگ‌های مختلف لباس انجام داده و در کلاس بخوانند و در ادامه با افزودن تصاویر مناسب، در آلبوم کار خود قرار دهند.

ویژگی‌های بصری رنگ در لباس

ویژگی‌هایی که در ظاهر لباس‌ها می‌بینیم، باید با انتخاب درست یک طراح لباس، ایجاد و ساخته شوند. به‌طور مثال رنگ‌های تیره اندام را کوچک‌تر و لاغرتر نشان داده و برعکس رنگ‌های روشن، اندام را بزرگ‌تر و چاق‌تر، نشان می‌دهند. و یا اینکه اگر فردی لباسش تک رنگ باشد، باعث لاغرتر شدن و بلندقدتر شدن فرد می‌گردد. یا برای افرادی که قد بلندی دارند پیشنهاد می‌شود از لباس‌های با دو رنگ متضاد استفاده شود زیرا فرد را کوتاه‌تر نشان می‌دهند. و یا لباس‌های ماکسی تک رنگ، که افراد را بلندتر نشان داده و یا لباس‌هایی که بالاتنه روشن و پایین تنه تیره دارند، فرد را کوتاه‌تر نشان می‌دهند و یا رنگ‌های براق فرد را چاق‌تر نشان می‌دهند.

هنرآموز محترم در پایان پودمان علاوه بر تکالیفی که در حین هر بخش داده شد، از هنرجویان بخواهید یک پوستر یا آلبوم کار با این نکات انجام و ارائه دهند: یک کمد لباس برای چند نوع از فرم‌های اندامی، طراحی و چیدمان کنند و با تکنیک کولاژ و یا حتی خود می‌توانند مدل‌های مناسب آن اندام‌ها را طراحی و ارائه نمایند. با هر تکنیک که می‌توانند خلاقانه در آن، کار را آماده سازند و البته به همراه توضیحات لازم و کافی. می‌توانید بهترین کارها را در نمایشگاه مدرسه برای بازدید عموم دانش‌آموزان قرار دهید.

پاسخ خود آزمائی‌ها

۱ چگونه می‌توان از نقطه برای تعدیل و تأکید ساختار در لباس استفاده کرد؟

علاوه بر طرح روی پارچه، نقطه را می‌توان با استفاده از پولک، منجوق، سنگ، دکمه، اپلیکه و... در لباس ایجاد نمود.

۲ خطوط بر اساس چه ویژگی‌هایی دسته‌بندی می‌شوند؟

بر اساس سه ویژگی. ۱- نوع ۲- جهت ۳- کاربرد

۳ طراحان لباس چه نکاتی را برای به تصویر کشیدن خطوط عمودی در لباس‌ها تأکید می‌کنند؟

این خطوط چشم بیننده را از بالا به پایین و بالعکس حرکت می‌دهند و احساس غرور و اعتماد به نفس و قدرت را القا کرده و فرد را لاغرتر و کشیده‌تر نشان می‌دهند.

۴ عنصر بصری بافت، چگونه بر زیبایی شناسی لباس تأثیر می‌گذارد؟

در بافت بصری، هنگامی که طرح پارچه چاپ می‌شود، ویژگی‌های زیر را ایجاد می‌کنند. مثلاً بافت صاف و مسطح، اندام فرد را کوچک‌تر و عیوب اندام را می‌پوشانند و یا بافت براق، سایز فرد را بزرگ‌تر از آنچه هستند نشان می‌دهند.

یا اینکه بافت نرم و چسبان، عیوب اندام را نمایان کرده و باید با احتیاط آن را انتخاب نمود. یا بافت سفت و حجیم، عیوب اندام را می‌پوشاند و افراد را چاق تر نشان می‌دهند و اندام‌های کوچک را کوتاه‌تر جلوه می‌دهند. بافت زبر، رنگ پارچه را تضعیف می‌کنند.

۵ کیفیت‌های بصری کدام‌ها هستند؟ و ارتباطشان با عناصر بصری چیست؟

کیفیت‌های بصری شامل: هماهنگی، تعادل، ریتم، تأکید و تناسب هستند. عناصر بصری نیز شامل: نقطه، خط، شکل، فرم، رنگ و بافت هستند. کیفیت‌های بصری، به عنوان راهنمایی برای طراحان مد و لباس بوده که به کمک آن می‌توانند، عناصر بصری و مواد اولیه طراحی را به درستی به کار گیرند و لباس‌هایی جذاب و زیبا طراحی کنند.

۶ کیفیت بصری تعادل، چند نوع است؟ ویژگی‌های هر کدام را نام ببرید.

تعادل سه نوع بوده به نام‌های تعادل شکلی، تعادل بی‌قاعده و تعادل شعاعی. تعادل شکلی. به این نوع از تعادل، تقارن هم گفته می‌شود. این تعادل از طریق تکرار یک ساختار یا تزیین در دوسوی لباس با فاصله یکسان از مرکز ایجاد می‌شود و در واقع یک نوع تکرار آینه‌ای است.

تعادل بی‌قاعده، زمانی حاصل می‌شود که میزان، اندازه، مدل ساختارها و تزیینات در دو طرف لباس به یک اندازه باشند اما مشابه هم نباشند. تعادل بی‌قاعده بیشتر نوعی ویژگی بصری است تا یک ویژگی فیزیکی؛ یعنی ممکن است در دو طرف لباس همه چیز به یک اندازه نباشد اما از لحاظ بصری این‌گونه به نظر برسد که تعادل برقرار است. این ویژگی با کمک رنگ، بافت‌های متنوع و اندازه اشکال به دست می‌آید. و معمولاً پرهزینه‌تر هم هست. در این نوع تعادل معمولاً تکرار دیده نمی‌شود و تزییناتی با اندازه‌ها، اشکال و جذابیت‌های متفاوت طوری کنار هم چیده می‌شوند که حسی از تعادل ایجاد کنند.

تعادل شعاعی، زمانی ایجاد می‌شود که بیشتر قسمت‌های طرح از یک نقطه مرکزی منشعب شوند. پلیسه‌ها، درزها، چین‌ها، پنس‌ها و موتیف‌ها بر یک نقطه روی لباس متمرکز هستند و شکلی شبیه اشعه‌های خورشید ایجاد می‌کنند. از آنجا که این نوع از طراحی دشوار و پیچیده است، معمولاً در لباس‌های گران‌قیمت یافت می‌شوند.

۷ ویژگی‌های رنگ را نام ببرید و توضیح دهید.

دو ویژگی دارند ۱- ارزش رنگ ۲- شدت رنگ. به درجه روشن بودن یا تیرگی یک رنگ، که آن را از طیف‌های دیگر همان رنگ متمایز می‌کند، ارزش آن رنگ گفته می‌شود. به میزان شفافیت یا کدر بودن رنگ، شدت رنگ گفته می‌شود. اگر طیف رنگ‌های طوسی را به رنگی اضافه کنیم، شدت آن رنگ کمتر می‌شود.

۸ چند طرح رنگ می‌شناسید؟ روش ترکیب رنگ در هر کدام را توضیح

دهید.

هفت نوع طرح رنگ را شناخته‌ایم. تک فام، رنگ‌های مشابه، رنگ‌های مکمل، رنگ‌های نیمه مکمل، رنگ‌های سه‌گانه، طرح رنگ‌های مربع و طرح رنگ‌های مستطیل.

- تک فام، این نوع طرح با استفاده از یک رنگ با شدت‌ها و ارزش‌های مختلف ایجاد می‌شود. برای خلق تضاد و زیبایی می‌توانید رنگ‌های خنثی، مانند سفید و سیاه، را به این طرح اضافه کنید.

- رنگ‌های مشابه، در این طرح رنگ از رنگ‌هایی استفاده می‌شود که در چرخه رنگ در کنار هم قرار دارند، از این‌رو به این نوع از طرح، طرح رنگ مرتبط هم می‌گویند.

- رنگ‌های مکمل، این طرح رنگ، رنگ‌هایی را به کار می‌برد که بر روی چرخه رنگ کاملاً روبه‌روی هم قرار دارند و متضادند که به آنها رنگ‌های مکمل هم می‌گوییم. این رنگ‌ها وقتی که در کنار هم قرار بگیرند شفاف‌تر و پررنگ‌تر به نظر می‌رسند.

- رنگ‌های نیمه مکمل، در این طرح از سه رنگ استفاده می‌شود؛ به این ترتیب که یک رنگ را در کنار دو رنگ مجاور رنگ مکملش در چرخه رنگ به کار می‌برند. برای این کار ابتدا یک رنگ را انتخاب کنید و رنگ مکملش را روی چرخه رنگ بیابید.

- رنگ‌های سه‌گانه، در این طرح، سه رنگ که روی چرخه رنگ فاصله یکسانی از هم دارند با هم به کار برده می‌شوند.

- طرح رنگ‌های مربع، در طرح رنگ مربع در رأس زاویه‌های مربع دو رنگ اصلی و دو رنگ ترکیبی یا درجه سوم قرار می‌گیرند.

- طرح رنگ‌های مستطیل، در دو رأس آن دو رنگ اصلی و در دو رأس دیگر آن دو رنگ فرعی یا درجه دوم قرار می‌گیرند.

۹ دریافت حسی هر یک از ۱۲ رنگ چرخه ایتن را نام ببرید.

ثبات، طبیعت، زمین	قهوه‌ای
عشق، خطر، قدرت، خوش‌بینی، حرکت، انرژی، هیجان، تحریک‌کنندگی، خشم	قرمز
هیجان، جوانی، کامیابی، آرزو، تفریح، شادی، انرژی، تعادل، گرمی، اشتیاق، بخشندگی، گستردگی	نارنجی

بخش دوم: معرفی پودمان‌ها و واحدهای یادگیری

سبز	باروری، شادابی، رشد، طبیعت، حسادت، شفا، خوش‌شانسی، ثبات، موفقیت، بخشش
آبی	آرامش، مردانگی، حقیقت، شفا، آسایش، ثبات، صلح، تعادل، خرد، حقیقت، اطمینان، محافظت، امنیت، وفاداری
صورتی	شکندگی، زنانگی، دخترانگی
زرد	خوشبختی، لذت، خوش‌بینی، ایدئال‌گرایی، تابستان، امید، خیال، آفتاب، فلسفه، جوانی
مشکی	مرگ، غم، عزاداری
سفید	صلح، پاکی، معصومیت، عزاداری

۱۵ کاربرد و تأثیر رنگ‌ها در طراحی لباس چیست؟

طراحان لباس، باید رنگ‌ها را درست انتخاب کنند و طبق اصول با هم ترکیب نمایند تا لباس‌ها، جلف و خسته‌کننده به نظر نیایند.